

ИЗКУСТВО ЗА ГРАДСКА НАМЕСА

ВЕРНИКА ЦЕКОВА И КИРИЛ КУЗМАНОВ ЗА ИЗКУСТВОТО И НАМЕСАТА
МУ В ГРАДСКАТА СРЕДА, ЗА ИЗЛОЖБАТА В ГАЛЕРИЯ ИСИ, ЗА ГРАДСКИТЕ
ШУМОВЕ И ЗА ТРЪПКАТА ДА НЕ ТЕ АРЕСТУВАТ

Поканихме ги в кафене до Домът на киното, за да следваме оживлението при чешмите за минерална вода. Почти всяка къща наоколо е с магазин (повечето отдавна затворени), а сараите – западнали. Тук съжителстват гржамия, синагога и църква, а районът е в най-голяма степен емигрантски. В този многостранен контекст какво ли означава един художник да работи в градска среда?

Вероника: Аз използвам интуицията си: ходя, гледам, мисля, търся своята непосредствена, артистична реакция. Всеки художник се впечатлява от различни аспекти на средата и това е хубаво. Например моята работа с футболните вратички се руди съвсем наблизно, на ул. „Искър“, на път към тролея. Хората на улицата си слагат заграждения, за да не се паркира прег магазините, които много приличат на мини вратички. Аз просто свързах вратичките в едно игрище.

Кирил: За мен е важно как в една многопластова градска среда жестът на намеса от страна на художника да бъде разпознаваем, да достигне до хората. Това е основният въпрос, който си задавам. Интересувам ме базисните неща, които, ходейки по улицата, дори не отчитаме. Например звуците на града: ние физиологически дори се настройваме на този шум, ставаме част от него. Искам да накарам хората да си дадат сметка, че са част от общата среда. Постигаю го с лекото отместване от общоприетата картина. И тогава вече може да си зададем въпроса това харесва ли ни, не ни ли харесва и искаме ли да го променим?

Със звуковата среда на града е свързана и работата ти в настоящата изложба, нали?

Кирил: Да, моята работа се казва *3 секунди по-късно*: велосипед, екипиран с техника и голяма мощна колона. С колелото направих обиколка за час и половина от НДК през бул. „Витоша“, Народния театър до градната на Кристал. През това време събирах градските звуци и с 3 секунди закъснение ги връщах отново в градското пространство

Като ехо?

Кирил: Не точно, забавянето е

достатъчно дълго, за да не бъде като ехо. Повторението е еднократно. Например „това, което ние си говорим“; 1, 2, 3, „това, което ние си говорим“ (смях)

Получава се някаква форма на диалог.

Да, но и изместване на неща, които съществуват в това пространство, тяхното леко, 3-секундно отместване им създава различен контекст, поставя ги в различна среда

Вероника, каква е твоята работа?

Вероника: Аз показвам част от моята серия *Space Appropriators (Градска Олимпиада, 2011)*. Това са интервенции, усвояващи градски пространства и елементи. Например връзвам ластик за скачане между дървета на места, които някога са били зелени площадки пред блокове, а в момента са кални паркинзи. Или на тези брандирани модерни детски площадки, които предлагат ограничени физически и умствени предизвикателства за децата, като ги лишават от инициатива, от изобретателност, дори от проява на фантазия. Да си вържеш някъде ластик и да скачаш, не е ли проява на активно отношение към средата, в която живеем?

Какво означава да си художник, занимаващ се с градската среда? Какво ви прави по-различни от художниците, които рисуват картини в ателиетата си например?

Вероника: При мен има вече някакво пристрастяване. Някои от нещата ми не са съвсем легални, затова в началото ги правех нощем. После усетих, че адреналинът генем е по-голям, и започнах и денем. Увлча ме вълнението от подготовката, предварителното обмисляне какво и как да го направя, така че камерите да не ме заснемат, и какво да си облека и колко да съм усмихната, за да не ме арестуват. Това ме поддържа на едно друго ниво, и то не само като художник, но и като начин на съществуване

[текст Весела Ножарова / фотография Гая Йотова]

Изложбата *Изкуство за градска намеса* е в галерия ИСИ до 21 януари

КОИ СА ТЕ?

Вероника Цекова и Кирил Кузманов са от младото поколение български художници, за които няма граници – и в прекия, и в преносния смисъл. Вероника е учила визуални изкуства в Холандия, била е част от не една международна изложба или резиденция. Кирил е роден през 1981 г. и макар че само преди няколко години е завършил специалност Скулптура в Художествената академия в София, името му е сред най-често появяващите се тук и в чужбина. Обединява ги фактът, че работят със и във публичното пространство, интересуват се от града – той е техен творчески партньор и постоянен генератор на идеи

